Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1774

18.12.2025

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2025/1774

z 28. augusta 2025,

ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2021/1078, pokiaľ ide o strategické investície v oblasti obrany stanovené v investičných usmerneniach pre Fond InvestEU

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 ([1]), a najmä na jeho článok 8 ods. 9,

keďže:

(1) Cieľom Programu InvestEU je podporovať operácie financovania a investičné operácie, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov politiky Únie stanovených v článkoch 3 a 8 nariadenia (EÚ) 2021/523 a prílohe II k uvedenému nariadeniu. Cieľom týchto operácií financovania a investičných operácií je okrem iného podporiť rozvoj obranného priemyslu s cieľom prispieť k strategickej autonómii Únie.

(2) Podľa článku 14 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/523 majú byť operácie financovania a investičné operácie v rámci každého zo segmentov politiky uvedených v článku 8 uvedeného nariadenia v súlade s investičnými usmerneniami stanovenými v prílohe k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2021/1078 ([2]) (ďalej len „súčasné investičné usmernenia“) a majú vychádzať z článku 8 ods. 3 a 10 nariadenia (EÚ) 2021/523. Pri strategických investíciách do obrany sa v predmetných investičných usmerneniach stanovujú obmedzenia týkajúce sa konečných prijímateľov kontrolovaných treťou krajinou alebo subjektmi z tretej krajiny a konečných prijímateľov s výkonným riadiacim orgánom mimo Únie, a to s cieľom chrániť bezpečnosť Únie a členských štátov.

(3) V spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030 ([3]) sa zdôrazňuje naliehavá potreba zlepšiť prístup ku kapitálu pre spoločnosti usadené v Únii vrátane malých a stredných podnikov a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, aby sa ich riešenia mohli využiť na priemyselnej úrovni a podporiť zvýšenie priemyselnej výroby, o ktoré sa Európa usiluje. Finančný sektor prejavuje čoraz väčší záujem o obranu. Sektor obrany však zostáva nedostatočne pokrytým trhom, a to aj v dôsledku obmedzení investičných politík verejných a súkromných finančných inštitúcií. Kľúčom k riešeniu týchto výziev je mobilizácia plného potenciálu Programu InvestEU na podporu sektora obrany.

(4) Na základe spätnej väzby získanej od zainteresovaných strán prostredníctvom verejnej konzultácie a cielených konzultácií s implementujúcimi partnermi Programu InvestEU a členskými štátmi sa zdá, že obmedzenia stanovené v súčasných investičných usmerneniach pre strategické investície môžu brániť využívaniu Fondu InvestEU na podporu sektora obrany. Súčasné investičné usmernenia by sa preto mali cielene upraviť, aby boli plne prispôsobené špecifikám Programu InvestEU, konkrétne rozpočtovej záruke implementovanej v rámci nepriameho riadenia. Navrhované zmeny uľahčia využívanie prostriedkov Programu InvestEU na podporu sektora obrany, pričom sa zachovajú dostatočné záruky pre strategické investície do obrany v súlade s nariadením (EÚ) 2021/523.

(5) Rozsah pôsobnosti strategických investícií do obrany, ktoré podliehajú obmedzeniam, je v súčasných investičných usmerneniach vymedzený ako obranné technológie a produkty uvedené v ročnom pracovnom programe Európskeho obranného fondu. Vzhľadom na vyvíjajúci sa charakter pracovného programu Európskeho obranného fondu prináša toto vymedzenie zbytočnú zložitosť a právnu neistotu. Tento rozsah pôsobnosti by sa mal zjednodušiť tým, že sa bude vzťahovať na investície do obranných technológií a produktov vyvinutých predovšetkým na vojenské použitie. Takýmto zjednodušením by sa zlepšila predvídateľnosť pre implementujúcich partnerov a finančných sprostredkovateľov Programu InvestEU, pretože by sa im tak poskytla jasná metodika na určenie toho, či sa na konečných prijímateľov vzťahujú obmedzenia týkajúce sa tretích krajín, ako aj objasnenie toho, ako sa dané obmedzenia vzťahujú na technológie s obranným a civilným využitím (položky s dvojakým použitím).

([1]) Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
([2]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1078 zo 14. apríla 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 stanovením investičných usmernení pre Fond InvestEU (Ú. v. EÚ L 234, 2.7.2021, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).
([3]) JOIN(2025) 120 final z 19. marca 2025.

(6) V súčasných investičných usmerneniach sa vyžaduje, aby subjekt kontrolovaný treťou krajinou alebo subjektmi z tretej krajiny preukázal, že členský štát, v ktorom je usadený, schválil záruku v súlade so zásadami týkajúcimi sa oprávnených subjektov stanovenými v nariadení (EÚ) 2021/697, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond ([4]). Uvedené ustanovenie nie je prispôsobené špecifikám Programu InvestEU a obmedzuje využívanie financovania. Zdá sa, že záruky schválené členským štátom v rámci určitého obranného programu, ktorý získal finančný príspevok Únie, sú v kontexte Fondu InvestEU dostatočné na ochranu bezpečnosti Únie a jej členských štátov. Povinnosť predložiť záruku osobitne v súvislosti s operáciou Programu InvestEU by sa mala vzťahovať len na subjekty, ktoré nedokážu tieto kritériá splniť. Cieľom tejto zmeny je objasniť implementáciu Fondu InvestEU v záujme podpory subjektov usadených v Únii a kontrolovaných subjektmi mimo EÚ. Takéto záruky sa môžu podľa okolností opierať o zmierňujúce opatrenia uložené členským štátom alebo v prospech členského štátu, ktorý preveruje nadobudnutie kontroly nad takýmito právnymi subjektmi inou treťou krajinou alebo iným subjektom z tretej krajiny v zmysle nariadenia (EÚ) 2019/452 ([5]).

(7) V súčasných investičných usmerneniach sa stanovuje, že v prípade strategických investícií do obrany sa obmedzenia týkajúce sa kontroly konečných prijímateľov vzťahujú aj na ich dodávateľov a subdodávateľov. Tento široký rozsah pôsobnosti nie je prispôsobený typu financovania poskytovaného v rámci Programu InvestEU a vytváraním zbytočnej administratívnej záťaže môže brániť využívaniu finančných prostriedkov z Programu InvestEU. S cieľom zjednodušiť administratívny proces financovania z Programu InvestEU a zabezpečiť, aby boli podmienky oprávnenosti na financovanie z Programu InvestEU prispôsobené nástrojom dlhového a kapitálového financovania, by sa mal z investičných usmernení vypustiť odkaz na dodávateľov v prípade kontroly tretími krajinami.

(8) Obmedzenia stanovené v súčasných investičných usmerneniach pre strategické investície zbytočne obmedzujú oprávnenosť subjektov usadených v pridružených tretích krajinách alebo kontrolovaných pridruženými tretími krajinami, resp. subjektmi z tretej krajiny. S cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so subjektmi usadenými v Únii a v tretej krajine pridruženej k Programu InvestEU a zosúladiť zásadu pre oprávnené subjekty stanovenú v Európskom obrannom fonde, ako aj v iných obranných programoch, do ktorých Únia finančne prispieva, by sa súčasné investičné usmernenia mali upraviť tak, aby sa zabezpečilo uplatňovanie obmedzení vo vzťahu k subjektom usadeným v nepridružených tretích krajinách alebo kontrolovaným nepridruženými tretími krajinami, resp. subjektmi z tretej krajiny.

(9) Podľa súčasných investičných usmernení koneční prijímatelia strategických investícií do obrany nemôžu päť rokov odo dňa konečného vyplatenia finančných prostriedkov výhradne udeľovať licencie ani prevádzať práva duševného vlastníctva na príslušné kritické technológie a technológie, ktoré slúžia na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov, ktoré priamo vyplývajú z týchto strategických investícií, na tretie krajiny alebo subjekty z tretej krajiny, pokiaľ to neschváli členský štát, v ktorom je konečný prijímateľ usadený. Vykonávanie uvedeného ustanovenia predstavuje v členských štátoch značné výzvy a komplikácie, a tým bráni využívaniu prostriedkov Programu InvestEU na podporu obrany, pretože sa na základe neho od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli nové formy kontroly nad rámec existujúcich mechanizmov, napríklad v prípade vývozu vojenských položiek alebo preverovania priamych zahraničných investícií. S cieľom riešiť tieto ťažkosti by sa mali súčasné investičné usmernenia upraviť tak, aby sa zabezpečilo, že prijímatelia budú podliehať len existujúcim kontrolným mechanizmom uplatňovaným členským štátom, v ktorom sú usadení, zatiaľ čo na operácie financovania a investičné operácie sa bude vzťahovať záruka EÚ.

(10) Delegované nariadenie (EÚ) 2021/1078 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2021/1078 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 28. augusta 2025

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Bod 2.10 prílohy k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2021/1078 sa nahrádza takto:

„2.10.**Strategické investície**

Operácie financovania alebo investičné operácie v rámci Programu InvestEU môžu prispievať k činnostiam, ktoré majú pre Úniu strategický význam, ako sa stanovuje v článku 8 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/523. Takéto činnosti sa považujú za strategické investície, ak:

a) sa týkajú projektov a konečných prijímateľov spojených s rizikami pre bezpečnosť alebo verejný poriadok Únie, jej členských štátov alebo krajín pridružených k Programu InvestEU (ďalej len ‚pridružené krajiny‘), pričom ide najmä o investície do obranného a vesmírneho sektora a do kybernetickej bezpečnosti:

   i) v oblasti obrany investície do technológií a produktov vyvinutých predovšetkým na vojenské použitie;

   ii) v oblasti kozmického priestoru investície do týchto produktov:

      — atómové hodiny (a to aj pre polohové systémy Galileo),

      — strategické nosné rakety (vrátane kozmických nosičov pre vesmírne systémy riadené Európskou úniou),

      — produkty súvisiace s využívaním kozmického priestoru, vymedzené v zozname, o ktorom každoročne rozhodne Komisia a ktorý sa oznámi riadiacemu výboru;

   iii) v oblasti kybernetickej bezpečnosti investície zamerané výlučne na vývoj a zavádzanie nástrojov a riešení kybernetickej bezpečnosti vrátane prípadov, keď sú súčasťou zavádzania alebo modernizácie digitálnych sietí a dátovej infraštruktúry,

   alebo

b) prispievajú k odolnosti Únie v oblastiach strategického významu pre Úniu, ako sa stanovuje v oddieloch 6.1.1.8, 6.2.1.1 a 6.4.1.1, presadzovaním a posilňovaním strategických hodnotových reťazcov a zachovávaním a posilňovaním činností strategického významu pre Úniu vrátane dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu (IPCEI) v oblasti kritickej infraštruktúry, transformačných technológií, prelomových inovácií a vstupov pre podniky a spotrebiteľov.

V prípade priamych operácií implementujúci partner zabezpečí, aby sa v rámci strategických investícií dodržiavali obmedzenia stanovené v nasledujúcich odsekoch. V prípade nepriamych operácií implementujúci partner zmluvne požaduje, aby finančný sprostredkovateľ zabezpečil dodržiavanie rovnakých obmedzení.

Obmedzenia sa uplatňujú na konečných prijímateľov, na ktorých sa vzťahuje prvý odsek písm. a), s výnimkou prípadov priamych operácií v hodnote menej ako 10 000 000 EUR a transakcií v rámci nepriamych operácií v hodnote menej ako 10 000 000 EUR.

Na účely obmedzení stanovených v tomto oddiele:

a) ‚kontrola‘ je schopnosť priamo alebo nepriamo uplatňovať rozhodujúci vplyv na právny subjekt prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov;

b) ‚výkonný riadiaci orgán‘ je orgán právneho subjektu vymenovaný v súlade s vnútroštátnym právom, ktorý sa v náležitých prípadoch zodpovedá výkonnému riaditeľovi alebo inej osobe s porovnateľnou rozhodovacou právomocou, ktorá je splnomocnená stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie právneho subjektu, dohliada na rozhodovanie manažmentu a monitoruje ho;

c) ‚subjekt z nepridruženej tretej krajiny‘ je právny subjekt, ktorý je usadený v nepridruženej tretej krajine, alebo ak je usadený v Únii alebo pridruženej krajine, má svoj výkonný riadiaci orgán v nepridruženej tretej krajine. Miesto usadenia právneho subjektu sa určuje podľa miesta jeho sídla.

Konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje prvý odsek písm. a), má výkonný riadiaci orgán v Únii alebo pridruženej krajine a nesmie byť kontrolovaný nepridruženou treťou krajinou ani subjektmi z nepridruženej tretej krajiny.

Ak je konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje prvý odsek písm. a), zapojený do strategickej investície v oblasti pripojenia 5G, opatrenia a plány na zmiernenie rizika podľa súboru nástrojov pre kybernetickú bezpečnosť 5G (*) sa vzťahujú aj na jeho dodávateľov. Medzi takýchto dodávateľov patria najmä predajcovia telekomunikačných zariadení, výrobcovia a ďalší dodávatelia tretích strán, ako sú poskytovatelia cloudovej infraštruktúry, poskytovatelia riadených služieb, systémoví integrátori, dodávatelia v oblasti bezpečnosti a údržby a výrobcovia prenosových zariadení.

Odchylne je právny subjekt, na ktorý sa vzťahuje prvý odsek písm. a), ktorý je zapojený do strategickej investície v oblasti obrany, má výkonný riadiaci orgán v Únii alebo pridruženej krajine a podlieha kontrole nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny, oprávnený byť prijímateľom v jednom z týchto prípadov:

— preukáže, že získal záruku, ktorú schválil členský štát alebo pridružená krajina, kde je usadený, v rámci obranného programu, na ktorý mu bol poskytnutý finančný príspevok EÚ (**),

— preukáže, že osobitne na účely danej operácie včas získal záruku, ktorú schválil členský štát alebo pridružená krajina, kde je usadený. Záruka poskytuje ubezpečenie, že zapojenie takého právneho subjektu do akcie nebude v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov, ako sú stanovené v rámci SZBP podľa hlavy V Zmluvy o EÚ, ani s cieľmi stanovenými v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/523. Zárukou sa musí predovšetkým doložiť, že na účely danej operácie sú zavedené opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že:

  i) kontrola nad konečným prijímateľom sa nevykonáva spôsobom, ktorý potláča alebo obmedzuje jeho schopnosť vykonávať obranné činnosti financované prostredníctvom operácie, a

  ii) nepridruženej tretej krajine alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny sa zabráni v prístupe k citlivým informáciám alebo utajovaným skutočnostiam týkajúcim sa obranných činností financovaných prostredníctvom operácie a zamestnanci alebo iné osoby zapojené do operácie majú národnú bezpečnostnú previerku vydanú členským štátom alebo pridruženou krajinou v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi.

Odchylne je právny subjekt, na ktorý sa vzťahuje prvý odsek písm. a), ktorý je zapojený do strategickej investície v oblasti kozmického priestoru, má výkonný riadiaci orgán v Únii alebo pridruženej krajine a podlieha kontrole nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny, oprávnený byť konečným prijímateľom, ak mu bola Komisiou udelená výnimka v súlade so zásadami týkajúcimi sa oprávnených subjektov stanovenými v príslušných ustanoveniach nariadenia (EÚ) 2021/696.

Implementujúci partner musí Komisii oznámiť každú udelenú výnimku z obmedzení stanovených v tomto oddiele 2.10.

Hoci je operácia financovania a investičná operácia predmetom záruky EÚ, konečný prijímateľ, na ktorého sa vzťahuje prvý odsek písm. a), musí od členských štátov alebo pridružených krajín, kde je usadený, získať príslušné schválenia podľa ich existujúcich vnútroštátnych postupov, aby mohol previesť vlastníctvo práv duševného vlastníctva alebo výhradne udeliť licenciu na práva duševného vlastníctva nepridruženým tretím krajinám alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny, pokiaľ takéto práva priamo vyplývajú z daných operácií.

(*) Skupina pre spoluprácu v oblasti sieťovej a informačnej bezpečnosti, Kybernetická bezpečnosť sietí 5G – súbor nástrojov EÚ s opatreniami na zmiernenie rizika, január 2020, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(**) Ide okrem iného o tieto programy:

— Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1092 z 18. júla 2018, ktorým sa zriaďuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu zameraný na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu Únie (Ú. v. EÚ L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj),

— Nariadenie (EÚ) 2021/697,

— Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1525 z 20. júla 2023 o podpore výroby munície (Ú. v. EÚ L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj),

— Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA) (Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj),

— Nariadenie Rady (EÚ) 2025/1106 z 27. mája 2025 ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE) (Ú. v. EÚ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).“